

บทที่ 16 ของแข็งและของไหล

ของแข็ง

1. ความเค้น (Stress) $\sigma = \frac{F}{A}$

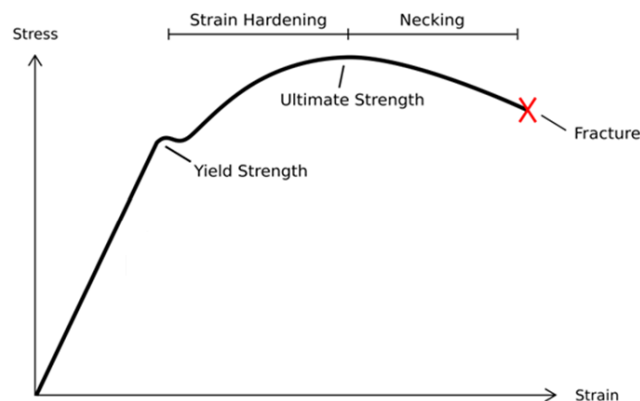
- คือ : แรงที่กระทำต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่หน้าตัดของวัตถุ
- ตัวแปร: F = แรงที่กระทำ (N) (ในที่นี้มักเป็นแรงดึงหรือแรงอัด ที่ตั้งฉากกับพื้นที่)
 A = พื้นที่หน้าตัด (m^2)
- หน่วย: N/m^2 หรือ ปาสคัล (Pa)

2. ความเครียด (Strain) $\varepsilon = \frac{\Delta L}{L_0}$

- คืออะไร: อัตราส่วนของความยาวที่เปลี่ยนไป ต่อความยาวเดิม
 ΔL = ความยาวที่เปลี่ยนไป (ยืดออก หรือ หดเข้า) (m)
 L_0 = ความยาวเดิม (m)
- หน่วย: ไม่มีหน่วย (เพราะเป็นอัตราส่วน)

3. มอดูลัสของยัง (Young's Modulus), $Y = \frac{\sigma}{\varepsilon} = \frac{FL_0}{A\Delta L}$

- คือ ค่าคงที่ที่บอกถึง ความแข็งแรง หรือ ความต้านทานการเปลี่ยนแปลงความยาว ของวัสดุ เป็นค่าเฉพาะตัวของวัสดุนั้นๆ
- อธิบาย: Y คืออัตราส่วนระหว่างความเค้นต่อความเครียด (ในขอบเขตที่ยังยืดหยุ่นได้)
  - ถ้า Y สูง แปลว่าวัสดุนั้น แข็งแรง (Stiff) ต้องใช้แรงมากในการทำให้ยืด (เช่น เหล็ก)
  - ถ้า Y ต่ำ แปลว่าวัสดุนั้น ยืดหยุ่นง่าย (Flexible) (เช่น ยาง)

1. ถ้าใช้ลวดเหล็กกล้าเส้นหนึ่งยาว 4 เมตร มีพื้นที่หน้าตัด 0.8 ตารางเซนติเมตร ผูกวัตถุมวล 7000 กิโลกรัมแขวนห้อยไว้ในแนวตั้ง ลวดเหล็กกล้านี้จะยืดออกจากเดิมเท่าใด

กำหนด เหล็กกล้ามีค่ามอดูลัสของยังเท่ากับ 20×10^{10} นิวตันต่อตารางเมตร

1. 0.86 cm
2. 1.72 cm
3. 3.56 cm
4. 5.60 cm
4. 12.2 cm

2. ลวดทองแดงและลวดเหล็กกล้ามีพื้นที่หน้าตัดเท่ากับ 0.5 ตารางมิลลิเมตร และมีความยาว 1 เมตรเท่ากัน

กำหนด ค่ามอดูลัสของยังสำหรับลวดทองแดงเป็น 1.2×10^{11} นิวตันต่อตารางเมตร

ค่ามอดูลัสของยังสำหรับเหล็กกล้าเป็น 2×10^{11} นิวตันต่อตารางเมตร

ถ้าลวดทั้งสองมีน้ำหนัก 100 นิวตันแขวนที่ปลายลวด ความเค้นของลวดทั้งสองต่างกันเท่าใด และลวดทั้งสองจะยืดออกจากเดิมต่างกันเท่าใด

	ผลต่างของความเค้น (นิวตันต่อตารางเมตร)	ระยะยืดต่างกัน (เมตร)
1.	0	0.67×10^{-3}
2.	0	0.83×10^{-3}
3.	2×10^8	0.33×10^{-3}
4.	2×10^8	1.17×10^{-3}
5.	4×10^8	1.50×10^{-3}

3. ใช้ลวด x ยาว 1 เมตร แขนงวัตถุมวล 10 กิโลกรัม ลวด x ยึดออก 1 มิลลิเมตร และใช้ลวด y ยาว 1.5 เมตร แขนงวัตถุมวล 20 กิโลกรัม ลวด y ยึดออก 2 มิลลิเมตร รัศมีของพื้นที่หน้าตัดของลวด x เป็นสองเท่าของรัศมีของพื้นที่หน้าตัดของลวด y อัตราส่วนของค่ามอดูลัสยังของลวด x และลวด y มีค่าเท่าใด

1. 1 : 2

2. 1 : 3

3. 2 : 3

4. 3 : 4

5. 4 : 3

4. ลวดเหล็กกล้าสำหรับดึงลิฟต์เครื่องหนึ่งมีขีดจำกัดสภาพยืดหยุ่น 2×10^8 นิวตันต่อตารางเมตร และมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร เมื่อตัวลิฟต์และสัมภาระในลิฟต์มีมวล 2000 กิโลกรัม สามารถใช้ลวดนี้ดึงลิฟต์ให้เคลื่อนที่ขึ้นด้วยความเร่งสูงสุดเท่าไร จึงจะไม่ยืดเกินขีดจำกัดสภาพยืดหยุ่น

1. 4.8 เมตร/วินาที²

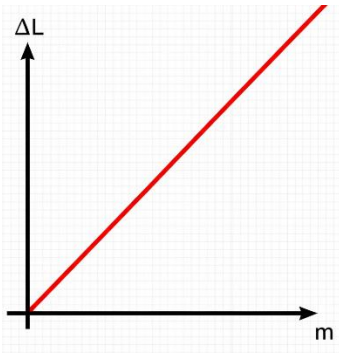
2. 7.7 เมตร/วินาที²

3. 9.8 เมตร/วินาที²

4. 12.5 เมตร/วินาที²

5. 17.7 เมตร/วินาที²

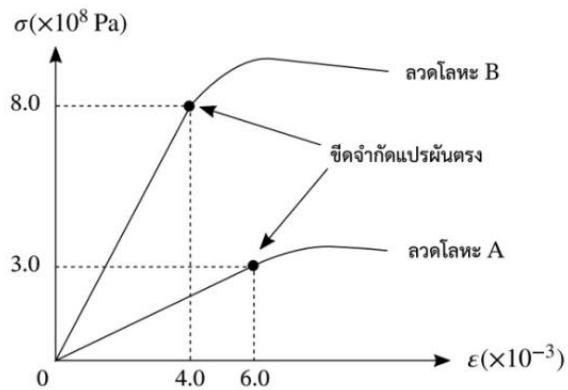
5. (วิชาสามัญ เม.ย. 64) นำลวดโลหะเส้นหนึ่งที่มีพื้นที่หน้าตัด A ยาว L_0 มาแขวนด้วยมวล m ขนาดต่าง ๆ กันที่ปลายของลวดโลหะ แล้ววัดความยาวที่เปลี่ยนไปของลวดโลหะเทียบกับความยาวเริ่มต้น พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความยาวที่เปลี่ยนไปของลวดโลหะ (ΔL) กับ มวลที่ใช้แขวน (m) มีแนวโน้มเป็นดังกราฟ

ถ้าใช้กราฟข้างต้นหาค่ามอดูลัสของยัง Y ของลวดโลหะเส้นนี้จะหาได้จากสมการใด กำหนดให้ k คือ ความชันของกราฟ และ g คือ ความเร่งโน้มถ่วงของโลก

1. $Y = kgL_0A$
2. $Y = kA / gL_0$
3. $Y = A / kgL_0$
4. $Y = kgL_0 / A$
5. $Y = gL_0 / kA$

6. ลวดโลหะ A และ B มีพื้นที่หน้าตัด 10.0 และ 2.0 ตารางมิลลิเมตร ตามลำดับ กำหนดให้ ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้น (σ) และความเครียด (ϵ) ของลวดโลหะทั้งสองเป็นดังกราฟ หากต้องการลวดโลหะที่ทนต่อแรงภายนอกที่มากกระทำได้มากกว่า โดยยังสามารถกลับมาที่มีความยาวเท่าเดิมควรเลือกโลหะใด และมอดุลัสของยังของลวดโลหะนั้นมีค่ากี่พาสคัล (วิชาสามัญ 65)

1. ลวดโลหะ A และ 2.0×10^{-11} พาสคัล
2. ลวดโลหะ A และ 5.0×10^{10} พาสคัล
3. ลวดโลหะ B และ 5.0×10^{-12} พาสคัล
4. ลวดโลหะ B และ 8.0×10^8 พาสคัล
5. ลวดโลหะ B และ 2.0×10^{11} พาสคัล

7. (1 – 21) ลวด A และ B มีความยาวเท่ากันและมีพื้นที่หน้าตัดเท่ากัน ปลายบนตรึงไว้กับเพดาน เมื่อแขวนน้ำหนักที่ปลายล่าง จะต้องแขวนน้ำหนักที่ลวด A เป็น 2 เท่าของน้ำหนักที่แขวนที่ลวด B จึงจะได้ระยะยืดเท่ากัน

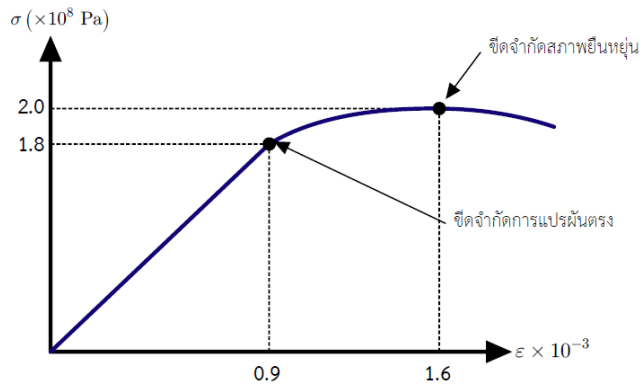
พิจารณาข้อความต่อไปนี้

- ก. ลวด A มีแรงเค้นเท่ากับลวด B
- ข. ลวด A มีค่ามอดุลัสของยังเป็น 2 เท่าของลวด B
- ค. ถ้าได้รับแรงกระทำจากภายนอกเท่ากัน ลวด A มีความเครียดมากกว่าลวด B

ข้อความใดถูกต้อง

- 1. ก. เท่านั้น
- 2. ข. เท่านั้น
- 3. ค. เท่านั้น
- 4. ก. และ ข.
- 5. ข. และ ค.

8. (2 – 8) ลวดโลหะชนิดหนึ่งใช้สำหรับดึงลิฟต์เครื่องหนึ่งมีความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นกับความเครียด ดังกราฟ ลิฟต์จะเคลื่อนที่ขึ้นด้วยความเร่งขนาดสูงสุดได้เท่าใด จึงยังสามารถหดยกลับมามีความยาวเท่าเดิมได้ และลวดโลหะมีค่ามอดุลัสของยังเท่ากับกี่พาสคัล กำหนดให้ ลิฟต์มีมวล 2,000 กิโลกรัม และลวดโลหะมีพื้นที่หน้าตัด 1 ตารางเซนติเมตร

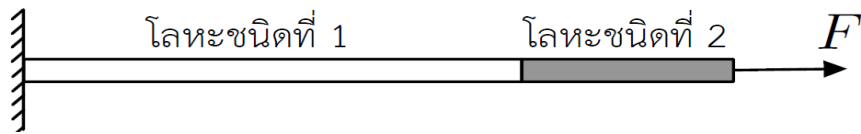

1. ลิฟต์มีขนาดความเร่งสูงสุด 0.2 เมตรต่อวินาที² และลวดมีค่ามอดุลัสเท่ากับ 1.25×10^{11} พาสคัล
2. ลิฟต์มีขนาดความเร่งสูงสุด 1.2 เมตรต่อวินาที² และลวดมีค่ามอดุลัสเท่ากับ 1.25×10^{11} พาสคัล
3. ลิฟต์มีขนาดความเร่งสูงสุด 0.2 เมตรต่อวินาที² และลวดมีค่ามอดุลัสเท่ากับ 2.00×10^{11} พาสคัล
4. ลิฟต์มีขนาดความเร่งสูงสุด 1.2 เมตรต่อวินาที² และลวดมีค่ามอดุลัสเท่ากับ 2.00×10^{11} พาสคัล
5. ลิฟต์มีขนาดความเร่งสูงสุด 1.2 เมตรต่อวินาที² และลวดมีค่ามอดุลัสเท่ากับ 1.50×10^{11} พาสคัล

11. (5-15). ลวดโลหะเส้นหนึ่งประกอบด้วยโลหะสองชนิดต่อกันอยู่ มีพื้นที่หน้าตัดเท่ากันโดยโลหะชนิดที่ 1 ยาวเป็น 2 เท่าของโลหะชนิดที่ 2 ถ้าออกแรงดึงขนาดหนึ่งแล้วทำให้ลวดทั้งหมดบิดออก ระยะยืดของโลหะชนิดที่ 2 เป็นกี่เท่าของโลหะชนิดที่ 1

กำหนด ให้ค่ามอดุลัสของยังของโลหะชนิดที่ 1 มีค่าเป็น $4/3$ เท่าของโลหะชนิดที่ 2

1. $1/3$
2. $1/4$
3. $2/3$
4. $3/4$
5. $5/6$